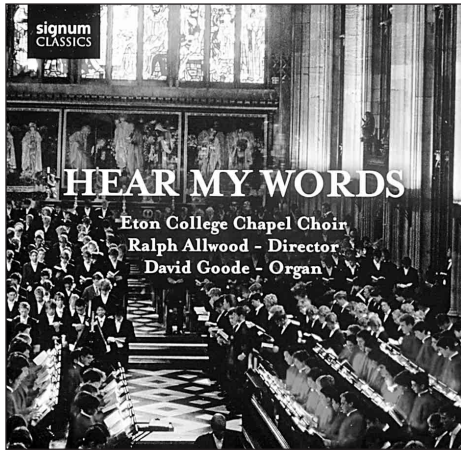

CD's

ETON is de beroemdste kostschool van Engeland. Te meten aan het geluid dat op deze cd is te horen, wordt er ook zeer degelijk gezongen. De Britten zijn op tal van gebieden extravagant, maar zangers opleiden, dat kunnen ze. In Eton doen ze dat al sinds de middeleeuwen en is het ook te horen dat er sinds 1440 nog geen sleet op zit. Zouden er nog veel scholen zijn die acht jongens tussen dertien en vijftien kunnen opstellen, die ieder als solist kunnen optreden in aartsmoeilijke werken?

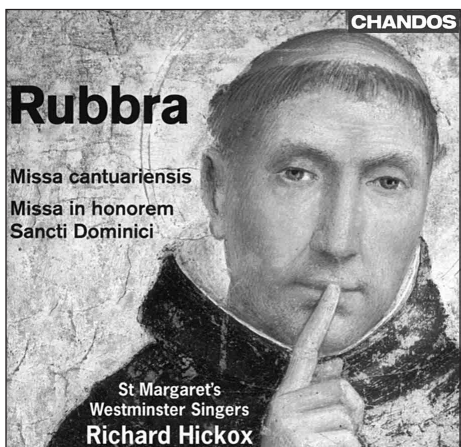

Wie dus graag eens een echt fris koor aan het werk hoort met de eigen knapperige sound van knapensoprano's, vindt beslist zijn gading op deze uitzonderlijke cd. Maar ook de opgenomen muziek zelf verdient alle aandacht. Het is een religieus programma met vooral werken uit de jongste tweehonderd jaar. Haydn en Mozart ontbreken niet, César Franck en Felix Mendelssohn evenmin. Maar het leeuwendeel vormt toch de Britse traditie, te beginnen met William Byrd en de ietwat jongere Thomas Tomkins, ieder met een psalmbewerking. Dan volgen een aantal laat-negentiende-eeuwers zoals Charles Villiers Stanford en Hubert Perry.

Kortom, een repertoire dat vrij moeiteloos enkele eeuwen kerkzang overbrugt. De dictie is ongemeen levendig: wie Eton College Chapel Choir aan het werk hoort, krijgt goede waar. Met een bijzonder bevallige strik er omheen! (JC)

Hear My Words, door het Eton College Chapel Choir onder leiding van Ralph Allwood, Signum Classics (distributie Laval), SIGCD 115, 20,10 euro.

EDMUND RUBBRA, het lijkt een Italiaanse naam. Maar toch was deze componist een volbloed Brit wiens leven en werk bijna de hele twintigste eeuw overspant. Deze leerling van Gustav Holst brak meteen na de Tweede Wereldoorlog door met symfonische en religieuze muziek. Voor Canterbury Cathedral componeerde hij de *Missa Opus 59* en in 1948 volgde een even knappe *Missa Sancti Dominici, Opus 66*. De première van beide werken onder supervisie van de toondichter zelf, viel te beurt aan de Westminster Singers onder leiding van de intussen wereldberoemde Richard Hickox. Gezien beide missen uitzonderlijk mooi zijn, maar ook aartsmoeilijk te vertolken, kan men zich inbeelden hoe treurig het verlies van de oorspronkelijke opnamen was.

Techniek staat vandaag echter voor niets meer, en zo is men er dertig jaar na het concert in geslaagd de beschadigde 'meesterbandopname' opnieuw te laten klinken als vanouds. Het resultaat is verbluffend en zal de uitvoeringspraktijk van deze werken voorgoed een toetssteen bezorgen. De Canterburymis is geschreven voor twee afzonderlijke koren die ook best ruimtelijk van elkaar gescheiden zingen. Men kan zich indenken welke moeilijkheden dit al moet geven wat betreft coördinatie, nog afgezien van de problemen met de akoestiek! Maar als het lukt beide koren goed op elkaar af te stemmen, dan is het resultaat formidabel. Nu de paus zo sterk de nadruk legt op 'waardige' liturgie en zelfs de Latijnse mis weer een heel klein beetje in de mode komt, lijkt een kennismaking met deze schitterende *missae* ook voor katholieke koren zeer aan te bevelen. Latijn hoeft niet stokoud te zijn. (JC)

Edmund Rubbra, Masses, door de Saint Margaret's Westminster Singers, onder leiding van Richard Hickox (digitaal herwerkte oeropname), Chandos (distributie Coda), CHAN 10423, 14,50 euro.

Het wekelijkse aanbod boeken, cd's en dvd's in *Kerk+Leven* is ook te raadplegen en te bestellen via het *Mediacenter* op de website www.kerknet.be.

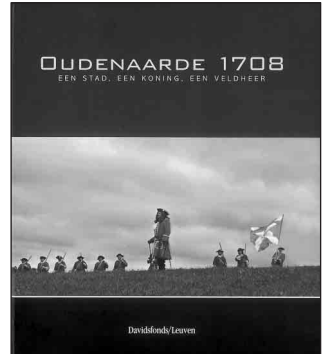
ONBEKENDE GESCHIEDENIS

ONZE geschiedenisboeken reppen nauwelijks over de Slag bij Oudenaarde in 1708. Toch vond deze Oost-Vlaamse stad het de moeite om bewuste veldslag in de kijker te plaatsen. De strijd in kwestie dient gesitueerd in de zogeheten Spaanse Successieoorlog (1708-1711) en blijkt zonder veel resultaat beslecht. Een halve dag strijd resulteerde toch in duizenden doden en gewonden, maar landsgrenzen werden er niet door niet verlegd. De invallende duisternis besliste over het einde van de vijandelijkheden.

Alvast dit boek is een van de verwezenlijkingen van de Slag bij Oudenaarde, veel meer dan louter historische oorlogsverslaggeving. We leren dat de Schelde destijds economisch, cultureel en sociaal een buitengewoon belangrijke rivier was, zoals wel meer waterlopen in de geschiedenis. Ename en Pamele waren destijds 'concurrenten' van Oudenaarde en hebben het uitzicht van laatstgenoemde stad zeker mee bepaald.

Hoe Oudenaarde er in besproken tijden uitzag, wordt in dit boek rijklijk geïllustreerd aan de hand van een maquette die in Lille te bewonderen is, maar nu nog tot 26 oktober in het stadhuis van Oudenaarde aan het publiek wordt getoond. (TH)

Pieter-Jan Lanchaert (redactie), Oudenaarde 1708. Een stad, een koning, een veldheer, Davidsfonds, Leuven, 2008, 152 blz., 29,95 euro, ISBN 978 90 5826 536 4 • De bijbehorende tentoonstelling is nog tot 26 oktober te bezichtigen in het stadhuis van Oudenaarde. Meer informatie vindt u bij de Dienst Toerisme van Oudenaarde, telefoon 055/31.72.51, e-mail toerisme@oudenaarde.be, website www.oudenaarde1708.be.

EEN TWEDE SCHEPPING

NIEUWE DIEREN. Vindt u dat ook wat vreemd klinken als titel van een boek? En toch dekt deze vlag haarfijn de lading. Bart Braun, bioloog en wetenschapsjournalist, beschrijft de evolutie in de dierenwereld onder invloed van de mens.

Reeds eeuwen onderwerpt de mens dieren om ze nuttig te maken. Selectie van de beste eigenschappen brachten nuttige dieren voort. Wolven werden getemd tot honden, varkens zijn aangepaste everzwijnen. „Huisdieren behoren tot het culturele erfgoed van de mens, net als de piramiden van Egypte, de *Mona Lisa* of de rekenmachine van Pascal”, stelde de Belgische wetenschapper Achilles Gautier.

Naast het aloude temmen grijpt de mens ook anderszins en op een kunstmatige manier in de natuur in. Die ingrepen leveren ook wel eens nieuwe dieren op. De economische wet van vraag en aanbod speelt hier ook mee. Bijna 4.000 euro wordt vandaag neergeteld voor een kat met een vacht die geen kattenallergie veroorzaakt bij gevoelige mensen.

Toch zijn er grenzen aan de ingrepen van mens op dier, al is dit vaak een kwestie van het zoeken naar een aanvaardbare middenweg. Tot op welke hoogte, in welke omstandigheden en tot welk doel zijn proeven op dieren aanvaardbaar? Wat maakt een kat tot kat, een koe tot koe? Vragen die vooralsnog niet eenduidig te beantwoorden blijken, maar alvast tot nadenken stemmen. (TH)

Bart Braun, Nieuwe dieren, Veen Magazines, Diemen, 2008, 208 blz., 22,50 euro, ISBN 978 90 8571 167 4.

TOEN THEOLOGIE NOG IN DE MODE WAS

HANS Küng (geboren in 1928) was hoogleraar theologie aan de universiteit van het Duitse Tübingen en een van de best verkopende theologische auteurs van de voorbije eeuw. Hij diende ook, samen met niemand minder dan Joseph Ratzinger, als raadgever tijdens het Tweede Vaticaans Concilie.

In de jaren 1970 liep het evenwel mis tussen de vrijdenkende en zeer hervormingsgezinde theoloog (Küng spaarde zijn kritiek op het pauselijke leergezag en op het celibaat niet) en de kerkelijke hiërarchie. Hans Küng verspeelde zijn kerkelijke zending theologie te mogen doceren. De rel maakte van de Zwitser Küng een wereldbekende figuur, wiens lezingen volle zalen lokten.

In dit tweede deel van zijn memoires, *Omstreden waarheid*, belicht Küng zijn wedervaren in de periode 1966-1980. Het boek vertelt deels over de keuken van de katholieke Kerk, over de 'zaak-Küng', maar het is vooral een verhaal van zowel trouwe als mislukte vriendschappen. De auteur houdt zich niet in zijn ontgoocheling over deze en gene collega te spuien, of prelaat of kerkleider een veeg uit de pan te geven. Zo zou de jonge academicus (en thans kardinaal) Karl Lehmann hem hebben verraden, omdat hij hoopte op een bisschopsambt of meer. En de grote theoloog Karl Rahner schreef in de jaren 1960 in opdracht van de Duitse Kerk een verdediging van het priestercelebaat, maar bleek er – aldus Hans Küng – zelf jarenlang een vriendin op na te houden. Karol Wojtyła was, nogmaals volgens Küng, vooral een toneelspeler, niet voldoende vooropleiding om indertijd aan de gregoriaanse universiteit te worden toegelaten. Ook aan onze kardinaal Suenens is menige bladzijde gewijd.

Over het lijvige boek (718 bladzijden) hangt evenwel de schaduw van één man, namelijk van Küngs Beierse collega in Tübingen die thans de naam Benedictus XVI draagt. Küng ziet in zijn „schrander collegae” evenwel evenzeer zijn tegenhanger. „Echt thuis voelt Joseph Ratzinger zich vanaf het begin tot nu in het traditionele katholicisme van Beieren. Hij zag en ziet zichzelf als de theoloog van de traditie. Voor hem is de 'oude Kerk' de maat van alle dingen.” En ook nog: „Wat er in de geschiedenis na de middeleeuwen komt, interesseert Joseph Ratzinger niet zozeer als een vruchtbare ontwikkeling als wel als verderfelijke verkeerde ontwikkeling en fase in neergang van het Westen.”

Als u dus heerlijk kerkpolitiek oncorrecte zaken wilt lezen, dit is uw boek. De ongelofelijke zelfingenomenheid van de *dandy* Küng (die zelden vragen stelt bij zichzelf en zijn handelen) moet u er maar bij nemen. God schrijft ook zijn geschiedenis met onze tekorten. (EDS)

Hans Küng, Omstreden Waarheid, Ten Have, Baarn, 2008, 718 blz., 59,90 euro, ISBN 978 902 595 845 9.

